

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2024. gada 26. janvārī
(OR. en)

5836/24

Starpiestāžu lieta:
2024/0016 (CNS)

RECH 32
COMPET 84
IND 44
TELECOM 29

PRIEKŠLIKUMS

Sūtītājs:	Eiropas Komisijas ģenerālsekretāre, parakstījusi direktore <i>Martine DEPREZ</i>
Saņemšanas datums:	2024. gada 25. janvāris
Saņēmējs:	Eiropas Savienības Padomes ģenerālsekretāre <i>Thérèse BLANCHET</i>
K-jas dok. Nr.:	COM(2024) 29 final
Temats:	Priekšlikums - PADOMES REGULA par Regulas (ES) 2021/1173 grozījumiem, kas attiecas uz <i>EuroHPC</i> jaunuzņēmumu iniciatīvu uzlabot Eiropas līderību uzticama mākslīgā intelekta jomā

Pielikumā ir pievienots dokuments COM(2024) 29 *final*.

Pielikumā: COM(2024) 29 *final*

Briselē, 24.1.2024.
COM(2024) 29 final

2024/0016 (CNS)

Priekšlikums

PADOMES REGULA

par Regulas (ES) 2021/1173 grozījumiem, kas attiecas uz *EuroHPC* jaunuzņēmumu iniciatīvu uzlabot Eiropas līderību uzticama mākslīgā intelekta jomā

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

• Priekšlikuma pamatojums un mērķi

Padomes Regula (ES) 2021/1173¹, kas atceļ Padomes Regulu (ES) 2018/1488², nodibina Eiropas Augstas veiktspējas datošanas kopuzņēmumu un nosaka tā pamatuzdevumu un mērķus. Kopuzņēmuma pamatuzdevums ir Savienībā izstrādāt, ieviest, izvērst un uzturēt pasaulē vadošu federatīvu, drošu un hipersavienotu superdatošanas, kvantiskas datošanas pakalpojumu un datu infrastruktūras ekosistēmu, atbalstīt tādu uz pieprasījumu orientētu un uz lietotāju vērstu, inovatīvu un konkurētspējīgu superdatošanas sistēmu izstrādi un ieviešanu, kuras balstās uz piegādes ķēdi, kas nodrošina sastāvdaļu, tehnoloģijas un zināšanu pieejamību, ierobežo pārrāvuma briesmas un dara iespējamu daždažādu šīm sistēmām optimalizētu lietojumu izstrādi, un minētās superdatošanas infrastruktūras izmantošanu publiskajā un privātajā sektorā pārnest lielā lietotāju pulkā, un atbalstīt divējādo – digitālo un zaļo – pārkārtošanos un Eiropas zinātnes un rūpniecības pamatprasmju attīstību.

2023. gada uzrunā par stāvokli Savienībā³ Komisijas priekšsēdētāja Urzula fon der Leiena paziņoja par jaunu iniciatīvu, kuras mērķis ir inovatīviem Eiropas mākslīgā intelekta (MI) jaunuzņēmumiem darīt pieejamu Savienības superdatošanas jaudu, ko tie varētu izmantot uzticamu MI modeļu apmācīšanai. Šiem modeļiem ir vajadzīga ievērojama datošanas jauda, lai apmācītu un pilnveidotu vismodernākos pamatmodeļus nolūkā pilnīgi atraisīt MI potenciālu, un šo prasību var izpildīt tikai ar superdatošanu.

Tā kā Savienības spēcīgākā pasaules līmeņa superdatošanas jauda ir atrodama Eiropas Augstas veiktspējas datošanas (“EuroHPC”) kopuzņēmuma (“kopuzņēmums”) iekārtās, lai šī iniciatīva īstenotos, šīs iekārtas būs jādara pieejamas. Attiecīgi tiek ierosināts noteikt kopuzņēmumam jaunu mērķi, kas attieksies uz superdatoru artavu šajā jaunajā Savienības MI iniciatīvā.

Jaunais mērķis ļaus kopuzņēmumam, izmantojot MI fabrikas, Eiropā atbalstīt augsti konkurētspējīgas un inovatīvas MI jaunuzņēmumu un pētniecības ekosistēmas tālāku attīstību, ieskaitot Eiropas MI risinājumu izstrādi un ieviešanu. Tā būs tādu MI specializētu superdatoru ieviešana un ekspluatācija, kas izvietoti kopā ar lieliem datu centriem vai savienoti ar datu centriem ļoti ātrdarbīgos tīklos, kuri uzlabo šo superdatoru veiktspēju, regulāri pilnīgojot to MI spējas, un tādu īpašu uz MI orientētu superdatošanas pakalpojumu sniegšana, kas atbalsta MI jaunuzņēmumu, zinātnes un inovācijas ekosistēmu plaša mēroga apmācībai un izstrādei vispārīgām vajadzībām, uzticamiem un ētiskiem MI modeļiem un sistēmām, kā arī MI lietotāju kopienām jaunu MI lietojumu izstrādei, validēšanai un darbībai, sevišķi veselības un aprūpes, klimata pārmaiņu, robotikas un satīklotas un automatizētas braukšanas jomā. Tas arī veicinās talantu attīstības kopu, lai attiecīgajām MI ieinteresētajām personām nodrošinātu padziļinātu izglītību, apmācību, prasmju apguvi un pārkvalificēšanos. MI fabrikas iedibinās sinerģiju ES līmenī un sadarbosies un veidos federāciju ar citām attiecīgām Savienības MI iniciatīvām, kā platformu “Mākslīgais intelekts pēc pieprasījuma”, MI izmēģināšanas un eksperimentēšanas iekārtām, EuroHPC kompetences centriem, EuroHPC izcilības centriem un citām jaunām Eiropas MI iniciatīvām. Šīs izmaiņas ļaus kopuzņēmumam piedāvāt

¹ Padomes Regula (ES) 2021/1173 (2021. gada 13. jūlijs) par Eiropas Augstas veiktspējas datošanas kopuzņēmuma izveidi un ar ko atceļ Regulu (ES) 2018/1488 (OV L 256, 19.7.2021., 3. lpp.).

² Padomes Regula (ES) 2018/1488 (2018. gada 28. septembris) par Eiropas Augstas veiktspējas datošanas kopuzņēmuma izveidi (OV L 252, 8.10.2018., 1. lpp.).

³ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/lv/speech_23_4426

pielāgotu datošanas jaudu un pakalpojumus, lai Savienībā veicinātu plaša mēroga MI apmācību, izstrādi un ieviešanu, kas pastāvošajā regulā nav specificētas.

- **Saskanība ar politikas jomā pastāvošajiem noteikumiem**

Šis priekšlikuma mērķis ir paplašināt tvērumu Padomes Regulā (ES) 2021/1173 (2021. gada 13. jūlijs) par Eiropas Augstas veiktspējas datošanas kopuzņēmuma izveidi un ar ko atceļ Regulu (ES) 2018/1488, lai Savienība varētu atsaukties uz jaunām tehnoloģiskām norisēm un stratēģiskām prasībām, proti, MI programmatūras un infrastruktūras izstrādi, un uz nepieciešamību superdatošanas tehnoloģijas atvērt jaunuzņēmumiem.

- **Saskanība ar citām Savienības politikas jomām**

Šis priekšlikums pilnīgi atbilst citām Savienības politikas jomām, sevišķi tām, kuras ieviestas ar Komisijas prioritāti “Digitālajam laikmetam gatava Eiropa”.

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

- **Juridiskais pamats**

Ierosināto regulas grozījumu juridiskais pamats ir Līguma par Eiropas Savienības darbību 187. pants un 188. panta pirmā daļa.

- **Subsidiaritāte**

Subsidiaritātes princips piemērojams tik, cik priekšlikums nav Savienības ekskluzīvā kompetencē.

Padomes Regula (ES) 2021/1173 atbilst subsidiaritātes principam, jo tās mērķus – stiprināt pētniecības un inovācijas spējas, superdatoru un kvantdatoru iegādi un piekļuvi augstas veiktspējas datošanai, kvantiskai datošanai un datu infrastruktūrai visā Savienībā, izmantojot kopuzņēmumu – nevar pietiekami sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, taču, lai izvairītos no nevajadzīgas dublēšanās, saglabātu kritisko masu un nodrošinātu publisko finanšu optimālu izmantošanu, tos var labāk sasniegt ES līmenī.

Reizē ar pēdējos gados augušo HPC nozīmi zinātnē, kā arī publiskajā un privātajā sektorā, krasi ir audzis konkurētspējas saglabāšanai globālā mērogā vajadzīgais ieguldījumu apmērs. To saasina nesensais paātrinātāju izmaksu kāpums – tie ir nepieciešami, lai nezaudētu spēju pasaules mērogā konkurēt lielo mākslīgā intelekta modeļu izstrādē un apmācībā. Tādēļ ir plaši atzīts, ka kopīgas infrastruktūras nodrošināšana un pastāvošo spēju kopīga izmantošana nāktu par labu Eiropas mākslīgā intelekta kopienai visās dalībvalstīs. Tas attiecas arī uz dalībvalstīm, kurām nevedas pašpietiekamas HPC infrastruktūras radīšana, taču kuras var dot vērtīgu artavu federatīvās un savstarpēji savienotās ES līmeņa HPC jaudās, kā arī gūt no tām labumu.

Ierosinātais grozījums ļaus kopuzņēmumam savu superdatošanas jaudu darīt pieejamu inovatīviem Eiropas jaunuzņēmumiem, lai veicinātu MI risinājumu izstrādi, izmēģināšanu un validēšanu, nodrošinātu plaša mēroga apmācību un vispārlietojamu, uzticamu un ētisku MI modeļu un sistēmu izstrādi, tādējādi MI jomā stiprinot Eiropas konkurētspēju un rūpniecisko bāzi. Tikai tāda kopīga rīcība Savienības līmenī var uzlabot Savienības ekonomisko drošību un tehnoloģisko suverenitāti un izmantot tās instrumentus un regulatīvās pilnvaras, lai veidotu globālus noteikumus un standartus MI jomā, vienlaikus ievērojami veicinot MI ieviešanu Eiropas rūpniecībā, pētniecībā un publiskajos pakalpojumos.

- **Proporcionalitāte**

Priekšlikums atbilst Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā noteiktajam proporcionalitātes principam, jo ar to izveido efektīvu sadarbības regulējumu, kas ir piemērots visām jomām, kurās notiek iejaukšanās pasākumi iniciatīvas ietvaros, un kas nepārsniedz to, kas ir nepieciešams identificēto problēmu risināšanai, un ir samērīgs ar tā mērķiem.

- **Juridiskā instrumenta izvēle**

Lai izveidotu kopuzņēmumu, kurā piedalās Savienība, un nodrošinātu tā darbību, ir vajadzīga Padomes regula, kuru tagad tiek ierosināts grozīt.

3. RETROSPEKTĪVAS IZVĒRTĒŠANAS, APSPIEŠANOS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒŠANAS REZULTĀTI

Neattiecas. Šis ir spēkā esošas regulas grozījums, tāpēc nav veikta retrospektīva izvērtēšana, apspriešanās ar ieinteresētajām personām un ietekmes novērtēšana.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Papildu resursi no ES budžeta nebūs vajadzīgi, taču ierosinātie pasākumi skar kopuzņēmumā pieejamo resursu pārdali.

5. CITI ELEMENTI

- Detalizēts konkrētu priekšlikuma noteikumu skaidrojums

Regulas grozījums paplašina tās darbības jomu, lai varētu ieviest vēl vienu mērķi pie pastāvošajiem sešiem kopuzņēmuma mērķiem: attīstīt un darbināt MI fabrikas, atbalstot augsti konkurētspējīgas un inovatīvas MI ekosistēmas tālāku attīstību Savienībā. **Šā mērķa iekļaušanas nolūks ir ņemt vērā unikālos apsvērumus un prasības, kas saistītas ar tādu datošanas sistēmu ieviešanu un darbību, kuras vajadzīgas MI lielapjoma modeļu izstrādei, apmācībai un darbam. Jāpaskaidro, ka grozījums ievieš vienu izmaiņu – MI fabriku iekļaušanu regulas tvērumā.**

Tas ir reakcija uz galvenajām tehnoloģiskajām un regulatīvajām norisēm MI jomā kopš sākotnējās regulas stāšanās spēkā 2021. gadā.

Grozījums neietekmē to dalībvalstu pienākumus, kuras piedalās kopuzņēmumā, ievērot valsts atbalsta principus. Padomes Regulā (ES) 2021/1173 jau ir iekļauti noteikumi šajā sakarā: 59. apsvērumā nosakot, ka katram finansējumam no Savienības programmām jāatbilst valsts atbalsta principiem, lai nodrošinātu publisko izdevumu efektivitāti un novērstu tirgus

izkropļojumus, un 7. pantā nosakot, ka dalībvalstu iemaksas saņēmējiem neskar valsts atbalsta noteikumus.

Ņemot vērā šīs norises, jaunajā ierosinātajā 2. panta 3.b) punktā ir dota mākslīgajā intelektā specializēta superdatora definīcija un 3.c) punktā – MI fabrikas definīcija. Regulas 2. panta 9. punkts tiek grozīts, MI specializētos superdatorus iekļaujot kā atsevišķu EuroHPC superdatoru kategoriju. Jauns 3. panta 2. punkta h) apakšpunkts iepazīstina ar kopuzņēmuma jauno mērķi attīstīt un darbināt MI fabrikas, lai Savienībā atbalstītu augsti konkurētspējīgas un inovatīvas MI ekosistēmas tālāku attīstību, bet 4. panta 1. punktam tiek pievienots jauns h) apakšpunkts, kur definēta kopuzņēmuma jaunā uz MI orientētā darbība. Šajā sakarā tiek grozīts arī 9. panta 5. punkta g) apakšpunkts, 10. panta 2. punkta 1) apakšpunkts, 16. panta 1. punkts un 17. panta 1. punkts.

Jauns 12.a pants attiecas uz noteikumiem par mākslīgajā intelektā specializētu kopuzņēmuma superdatoru iegādi un to piederību. 16. panta 1.b punktā un 16. panta 2.b punktā ir noteikts, kā superdatori tiks izmantoti, un to piekļuves nosacījumi.

15. pants tiek pielāgots, lai nodrošinātu lielāku elastību esošo EuroHPC superdatoru pilnveidošanā, arī nolūkā uzlabot to MI spējas. Sākotnējais EuroHPC 15. pants bija paredzēts laicīgai superdatoru pilnveidošanai, lai paildzinātu to spējas vai darbmūžu. Tajā ir noteikti skaidri limiti, kas saglabā prioritāti ieguldījumiem jaunu superdatoru iegādē. Tomēr izrādījies, ka šie limiti neļauj optimāli izmantot esošos EuroHPC superdatorus, lai maksimalizētu ieguldījumu atdevi. Covid krīzes dēļ EuroHPC superdatošanas infrastruktūras ieviešana aizkavējās pat par diviem gadiem, it īpaši mikroprocesoru trūkuma dēļ. Tā kā EuroHPC superdatori nav sasnieguši darbmūža beigas, daudz izdevīgāk ir pilnveidot pastāvošo EuroHPC superdatoru spējas, nevis iegādāties jaunus superdatorus ar pietiekamu datošanas veiktspēju.

Priekšlikums

PADOMES REGULA

par Regulas (ES) 2021/1173 grozījumiem, kas attiecas uz *EuroHPC* jaunuzņēmumu iniciatīvu uzlabot Eiropas līderību uzticama mākslīgā intelekta jomā

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 187. pantu un 188. panta pirmo daļu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta atzinumu⁴,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu⁵,

saskaņā ar īpašu likumdošanas procedūru,

tā kā:

- 1) Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (ES) 2024/..., kas nosaka saskaņotas normas mākslīgā intelekta jomā (Mākslīgā intelekta akts)⁶, ir mērķis uzlabot iekšējā tirgus darbību, nosakot vienotu tiesisku regulējumu, it īpaši mākslīgā intelekta izstrādei, tirdzniecībai un izmantošanai saskaņā ar Savienības vērtībām.
- 2) Kopš 2021. gada, kad tika pieņemta Padomes Regula (ES) 2021/1173⁷, mākslīgā intelekta (MI) jomā ir panākts milzīgs tehnikas progress un visā pasaulē tā ir kļuvusi par ļoti stratēģisku un diskutablu jomu. Savienība ir pirmajās rindās pūliņos atbalstīt atbildīgu uzticama MI inovāciju, vienlaikus uzstādot barjeras un attīstot efektīvu pārvaldi.
- 3) 2023. gada 13. septembrī Komisija kā daļu no visaptverošas pieejas atbildīgas inovācijas atbalstam mākslīgā intelekta jomā izziņoja jaunu stratēģisku iniciatīvu, kuras mērķis ir Savienības augstas veiktspējas datošanas jaudu darīt pieejamu inovatīviem Eiropas jaunuzņēmumiem uzticama MI jomā modeļu apmācīšanai. Tas papildina darbu, kas ar Regulu (ES) 2024/... sākts, uzstādot mākslīgajam intelektam barjeras, nodibinot pārvaldes struktūras un inovāciju atbalstot ar koordinēto mākslīgā intelekta plānu.
- 4) Ņemot vērā, ka Savienības spēcīgākā pasaules līmeņa superdatošanas jauda ir Eiropas Augstas veiktspējas datošanas kopuzņēmuma (“kopuzņēmuma”) iekārtām un minētās iekārtas jādara pieejamas, lai Komisijas iniciatīva īstenotos. Tādēļ pie pastāvošajiem

⁴ OV C , , lpp. .

⁵ .. atzinums, OV C, .. lpp.

⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes regula (ES) 2024/..., kas nosaka saskaņotas normas mākslīgā intelekta jomā (Mākslīgā intelekta akts) un groza dažus Savienības leģislatīvos aktus (OV L ...).

⁷ Padomes Regula (ES) 2021/1173 (2021. gada 13. jūlijs) par Eiropas Augstas veiktspējas datošanas kopuzņēmuma izveidi un ar ko atceļ Regulu (ES) 2018/1488 (OV L 256, 19.7.2021., 3. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1173/oj>).

sešiem kopuzņēmuma mērķiem ir jāievieš vēl viens mērķis, kas aptvertu tā superdatoru artavu Savienības jaunajā MI iniciatīvā.

- 5) Jaunais mērķis ļautu kopuzņēmumam veikt darbības mākslīgajā intelektā specializētu superdatoru vai superdatoru nodalījumu iegādes un ekspluatācijas jomā, lai nodrošinātu mašīnu ātru mācīšanos un lielu MI pamatmodeļu apmācību. Jāļauj kopuzņēmumam arī saviem datošanas resursiem izveidot jaunu piekļuves režīmu MI jaunuzņēmumiem un plašākai zinātnieku kopienai, kas aktīvi nodarbojas ar MI, un izstrādāt specializētus MI lietojumus, kas optimalizēti darbībai tā superdatoros. Minētās izmaiņas ļautu kopuzņēmumam piedāvāt pielāgotu datošanas jaudu un pakalpojumus, lai Savienībā veicinātu plašu MI apmācību, attīstību un ieviešanos, kas ar pašreizējo regulu nav iespējamas.
- 6) Lai šīs regulas piemērošanas sākumu pieskaņotu datumam, kad sāk piemērot Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2024./..., kas nosaka saskaņotas normas mākslīgā intelekta jomā, tā jāpiemēro bez neattaisnotas kavēšanās.
- 7) Tāpēc Regula (ES) 2021/1173 attiecīgi jāgroza,

IR PIENĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Regulu (ES) 2021/1173 groza šādi:

- 1) 2. pantā:
 - a) iekļauj šādus 3.a) un 3.b) punktus:

“3.b) “mākslīgajā intelektā specializēts superdators” ir superdators, kas pirmām kārtām paredzēts plaša mēroga un vispārīga lietojuma mākslīgā intelekta modeļu un no jauna radušos mākslīgā intelekta lietojumu apmācībai;

3.c) “mākslīgā intelekta fabrika” ir centralizēta vai izklaida vienība, kas sarūpē mākslīgā intelekta superdatošanas pakalpojumu infrastruktūru, kurā ietilpst mākslīgajā intelektā specializēts superdators vai superdatora mākslīgā intelekta nodalījums, ar to saistīts datu centrs, īpaši paredzēta piekļuve un uz mākslīgo intelektu orientēti superdatošanas pakalpojumi un talantu pievilināšana un pulcēšana mākslīgā intelekta izmantošanai superdatoros vajadzīgās kompetences sarūpei;”;
 - b) 9. punktu aizstāj ar šādu:

“9) “EuroHPC superdators” ir kopuzņēmuma pilnā īpašumā vai kopīpašumā ar citām iesaistītām valstīm vai privātu partneru konsorciju esoša datošanas sistēma, kas var būt klasisks superdators (augstas klases, rūpniecības, mākslīgajā intelektā specializēts vai vidējas klases superdators), klasisks un kvantisks hibrīddators, kvantdators vai kvantsimulators;”;
- 2) 3. panta 2. punktam pievieno šādu h) apakšpunktu:

“h) attīstīt un darbināt mākslīgā intelekta fabrikas, Savienībā atbalstot augsti konkurētspējīgas un inovatīvas mākslīgā intelekta ekosistēmas tālāku attīstību.”;
- 3) 4. panta 1. punktam pievieno šādu h) apakšpunktu:

“h) mākslīgā intelekta fabrika uzticamam un ētiskam mākslīgajam intelektam, kas aptver darbības uz mākslīgo intelektu orientētas superdatošanas pakalpojumu infrastruktūras sarūpei, kuras mērķis ir tālāk attīstīt mākslīgā intelekta ekosistēmas spējas un prasmes inovēt; tajā ietilpst šādas darbības:

- i) kopā ar lieliem datu centriem izvietotu vai ar datu centriem ļoti ātrdarbīgos tīklos savienotu mākslīgajā intelektā specializētu superdatoru iegāde un ekspluatācija;
- ii) pastāvošo EuroHPC superdatoru pilnveidošana ar mākslīgā intelekta spējām;
- iii) pielaišana pie mākslīgajā intelektā specializētiem superdatoriem vai EuroHPC superdatoriem, kas pilnveidoti ar mākslīgo intelektu, ieskaitot to izmantošanas paplašināšanu līdz lielam publisko un privāto lietotāju skaitam, ieskaitot jaunuzņēmumus un mazos un vidējos uzņēmumus;
- iv) centralizētu vai izklaidu uz mākslīgo intelektu orientētu superdatošanas pakalpojumu centru darbība, kas atbalsta mākslīgā intelekta jaunuzņēmumu un pētniecības un inovācijas ekosistēmu, kura sniedz algoritmisku atbalstu, atbalstu mākslīgā intelekta apmācības modeļu un sistēmu tālākai izstrādei, apmācīšanai, izmēģināšanai, izvērtēšanai un atzīšanai par derīgām un atbalstu no jauna radušos plašu mākslīgā intelekta lietojumu izstrādei tādās stratēģiskās jomās kā veselība un aprūpe, klimata pārmaiņas, robotika vai satīklotā un automatizēta braukšana;
- v) superdatoriem draudzīgu programmēšanas iekārtu darbība, arī mākslīgā intelekta lietojumu paralelizēšanai superdatošanas spēju izmantošanas optimalizēšanā;
- vi) citi superdatošanas pakalpojumi, kas sekmē mākslīgo intelektu;
- vii) talantu pievilināšana, pulcēšana un apmācīšana, lai attīstītu iemaņas un prasmes EuroHPC superdatoru izmantošanā mākslīgajam intelektam;
- viii) mijdarbība ar citām mākslīgā intelekta fabrikām, to pakalpojumus padarot pieejamus visā Eiropā un sadarbojoties ar EuroHPC kompetences centriem un izcilības centriem, un ar attiecīgām Savienības mākslīgā intelekta iniciatīvām, piemēram, mākslīgā intelekta jaunuzņēmumu centriem, mākslīgā intelekta un datu ekosistēmām, mākslīgā intelekta izmēģināšanas un eksperimentēšanas iekārtām, Eiropas centrālo mākslīgā intelekta platformu, uz mākslīgo intelektu orientētiem digitālās inovācijas centriem, ar mākslīgo intelektu saistītām Eiropas inovācijas un tehnoloģijas institūta zinību un inovācijas kopienām, attiecīgām Eiropas pētniecības infrastruktūrām un citām radniecīgām iniciatīvām.”;

4) 9. panta 5. punktam pievieno šādu g) apakšpunktu:

“g) mākslīgajā intelektā specializētu superdatoru sakarā mitinātajiem piemēro šādus atlases papildkritērijus:

- i) izveidota datu centra tuvums;
- ii) mitinātāja iecere, plāni un spēja risināt mākslīgā intelekta jaunuzņēmumu un pētniecības un inovācijas ekosistēmas un mākslīgā intelekta lietotāju

kopienas problēmas un sniegt atbalstošu centralizētu vai izklaidu, uz mākslīgo intelektu orientētu superdatošanas pakalpojumu;

iii) kāda ir pieredzes un zinātības kvalitāte un piemērotība paredzētajai komandai, kas atbildētu par atbalstošu uz mākslīgo intelektu orientētu superdatošanas pakalpojumu vidi;

iv) plāni mijdarbībai un sadarbībai ar citām mākslīgā intelekta fabrikām, EuroHPC kompetences centriem un EuroHPC izcilības centriem un ar attiecīgām mākslīgā intelekta darbībām, kā mākslīgā intelekta jaunuzņēmumu centriem, mākslīgā intelekta un datu ekosistēmām, mākslīgā intelekta izmēģināšanas un eksperimentēšanas iekārtām, Eiropas centrālo mākslīgā intelekta platformu, uz mākslīgo intelektu orientētiem digitālās inovācijas centriem un citām radniecīgām iniciatīvām;

v) mitinātāja pastāvošā spēja un turpmāki plāni veicināt talantu kopas attīstību.”;

5) 9. pantam pievieno šādu 6.a punktu:

“6.a Attiecībā uz 12.a pantā minētajiem mākslīgajā intelektā specializētiem superdatoriem mitinātājs izveido vienotu kontaktpunktu jaunuzņēmumiem un citiem lietotājiem, lai atvieglotu piekļuvi tā atbalsta pakalpojumiem.”;

6) 10. panta 2. punkta l) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

“l) Īpašie nosacījumi, kas piemērojami, kad mitinātājs EuroHPC superdatoru izmanto rūpnieciskām vajadzībām, vai izmanto mākslīgajā intelektā specializētu superdatoru.”;

7) iekļauj šādu 12.a pantu:

“12.a pants

Mākslīgajā intelektā specializētu superdatoru iegāde un piederība

1. Kopuzņēmums iegādājas mākslīgajā intelektā specializētus superdatorus, un tie ir tā īpašums.

2. 5. panta 1. punktā norādītais Savienības finansiālais ieguldījums sedz līdz 50 % mākslīgajā intelektā specializētu superdatoru iegādes izmaksu un līdz 50 % – ekspluatācijas izmaksu.

Atlikušās mākslīgajā intelektā specializētu superdatoru īpašuma kopējās izmaksas sedz iesaistītā valsts, kurā iedibināts mitinātājs, vai mitināšanas konsorcijs, kas iesaistījies valstī, un attiecīgā gadījumā tās var papildināt ar 6. pantā minēto ieguldījumu.

3. Mākslīgajā intelektā specializētu superdatoru piegādātāju izrauga atbilstoši uz pieprasījumu orientētām konkursa specifikācijām, kurās ņem vērā lietotāju prasības, un sistēmas vispārīgajām specifikācijām, ko izraudzītais mitinātājs iesniedzis pieteikumā pēc uzaicinājuma paust interesi. Izraugoties izskata arī piegādes ķēdes drošību.

4. Kopuzņēmums var būt mākslīgajā intelektā specializētu datoru, kuros integrētas galvenokārt Savienībā izstrādātas tehnoloģijas, pirmais lietotājs.

5. Valde var nolemt, ja drošības iemeslu dēļ ir pienācīgs pamatojums, darba programmā paredzēt nosacījumus piegādātāju dalībai mākslīgajā intelektā specializēto superdatoru iegādē saskaņā ar Regulas (ES) 2021/694 12. panta 6. punktu vai

ierobežot piegādātāju dalību drošības iemeslu vai tādu darbību dēļ, kas tieši saistās ar Savienības stratēģisko autonomiju, saskaņā ar minētās regulas 18. panta 4. punktu.

6. Mākslīgajā intelektā specializētie superdatori atrodas Savienībā esošā EuroHPC superdatora mitinātājā.
7. Neskarot statūtu 23. panta 4. punktā norādīto kopuzņēmuma likvidāciju, ne agrāk kā četrus gadus pēc mitinātājā uzstādītā mākslīgajā intelektā specializētā superdatora izturētās pieņemšanas pārbaudes ar Valdes lēmumu un saskaņā ar mitināšanas nolīgumu mākslīgajā intelektā specializētā superdatora īpašumtiesības var nodot minētajam mitinātājam, pārdot citai personai vai izņemt no ekspluatācijas. Mākslīgajā intelektā specializēta superdatora īpašumtiesību nodošanas gadījumā mitinātājs kopuzņēmumam atlīdzina nodotā superdatora atlikušo vērtību. Ja īpašumtiesības netiek nodotas mitinātājam, bet ir lēmums izņemt no ekspluatācijas, attiecīgās izmaksas vienādā mērā sedz kopuzņēmums un mitinātājs. Kopuzņēmumam nav pienākuma segt izmaksas, kas radušās pēc mākslīgajā intelektā specializēta superdatora īpašumtiesību nodošanas, tā pārdošanas vai izņemšanas no ekspluatācijas.”;
- 8) 15. pantu groza šādi:
 - a) 1. punktu aizstāj ar šādu:

“1. Kopuzņēmums var izsludināt uzaicinājumu izteikt ieinteresētību, lai pilnveidotu tam vai tam kopā ar līdzīpašniekiem piederošos EuroHPC superdatorus, paaugstinātu superdatora veiktspējas līmeni tuvu eksalīmenim vai uzlabotu superdatora mākslīgā intelekta spējas, vai kā citādi paaugstinātu superdatora, ieskaitot kvantiskos paātrinātājus, darbības veiktspēju.”; 2. punktu svīturo;
 - b) 5. punktu aizstāj ar šādu:

“5. Savienības finansiālās iemaksas procents pilnveidojuma iegādes izmaksu segšanai ir vienāds ar sākotnējā EuroHPC superdatora Savienības finansiālās iemaksas procentu, ko amortizē sākotnējā superdatora paredzamajā atlikušajā ekspluatācijas laikā. Savienības finansiālās iemaksas procents pilnveidojuma papildu darbības izmaksu segšanai ir vienāds ar Savienības finansiālās iemaksas procentu sākotnējam EuroHPC superdatoram.”;
- 9) 16. pantu groza šādi:
 - a) iekļauj šādu 1.b punktu:

“1.b Mākslīgajā intelektā specializētus superdatorus un EuroHPC superdatorus, kas pilnveidoti ar mākslīgā intelekta spējām, galvenokārt izmanto plaša, vispārēja lietojuma mākslīgā intelekta apmācības modeļu un jaunu mākslīgā intelekta lietojumu izstrādāšanai, izmēģināšanai, izvērtēšanai un atzišanai par derīgiem, kā arī Savienībā mākslīgā intelekta risinājumu tālākai izstrādei, kas prasa augstas veiktspējas datu apstrādi un plašu mākslīgā intelekta algoritmu izpildi zinātnes problēmu risināšanai.”;
 - b) iekļauj šādu 2.b punktu:

“2.b Valde nosaka īpašus piekļuves nosacījumus mākslīgajā intelektā specializētiem superdatoriem un EuroHPC superdatoriem, kas pilnveidoti ar mākslīgā intelekta spējām saskaņā ar 17. pantu, ņemot vērā mākslīgā intelekta jaunuzņēmumu un pētniecības ekosistēmas specifiskās vajadzības. Tur ietilpst jaunuzņēmumiem īpaši paredzēta piekļuve. Uz piekļuvi var pretendēt tikai priekšlikumi par ES vērtībām

atbilstošu uzticamu un ētisku mākslīgā intelekta modeļu, sistēmu un lietojumu izstrādi.”;

10) 17. panta 1. punktu aizstāj ar šādu:

“1. Katra jaunas paaudzes, kvantiska un mākslīgajā intelektā specializēta EuroHPC superdatora Savienības piekļuves laika daļa ir tieši proporcionāla 5. panta 1. punktā minētajai Savienības finansiālajai iemaksai EuroHPC superdatora īpašumtiesību kopējās izmaksās un tādējādi nepārsniedz 50 % no EuroHPC superdatora kopējā piekļuves laika.”

2. pants

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē,

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*